

FOTO: HEIKO JUNGE/SCANPIX

LAG OCH RÄTT | Sverige måste vara unikt

Här är alla offer utom offren

Det är lördag kväll den 1 mars. Det knackar på dörren hemma hos pensionärsparet Bertil och Elly Jakobsson i Vikbäcken. En främmande man vill låna vatten till bilens kylare, och hans sällskap undrar om de kan få hjälp med att ta ut färdriktningen på kartan. Elly sitter i rullstol och ser illa, så Bertil hjälper först till med vattnet, och sedan med kartläsningen. Efter 15 minuter tackar mannen och ger sig av.

Men Bertil anar oråd och springer in på sitt kontorsrum. De har blivit bestulna på sammanlagt 18 000 kronor ur olika plånböcker och skåp. Bertil ringer polisen och kan lämna ett gott signalement på både gärningsmännen och bilen. Polisen kan snart gripa männen, som har över 20 000 kronor i fickorna.

Slutet gott, allting gott? Nej, det här är Sverige.

När ärendet en tid senare avhandlats i Östersunds tingsrätt visar det sig att Bertil och Elly troligen aldrig mer får se sina pengar. Tjuvarna – som förvisso döms till fängelse och skadestånd samt görs återbetalningsskyldiga – har nämligen andra och större skulder. Skulder som kronofogden med lagen bakom sig kan hävda går före.

”Eftersom tjuvarna har pengarna på sig räknas det som att männen är i besittning av en tillgång som vi kan utmäta. Och då går vissa skulder före andra. I det här fallet har statens krav företräde”, säger kronofogden Susanna Sörlin (Östersunds-Posten 10/4).

Nå, försäkringsbolaget då?

”På Trygg Hansa sa de att vi får stå vårt kast eftersom vi öppnade dörren och släppte in männen, så vi får ingen ersättning av dem heller”, säger Bertil.

Det är morgon tisdagen den 4 februari. Bolagsverket ändrar, efter viss korrespondens via fax och telefon, firmatecknare till företaget West Emballage AB i Kungsbacka. Senare under dagen går en man till tre olika bankkontor och köper postväxlar för 1,65 miljoner kronor av företagets pengar. På kvällen

upptäcker bolagets ägare, Lennart och Gunnel Lundström, att hela deras livsverk är borta.

Men personen bakom uttagen gick att spåra. Det visade sig vara en 50-årig man som sannolikt agerat på uppdrag av en häktad 35-åring som satt bedrägerierna i system med hjälp av olika hantlangare. 50-åringen har erkänt.

Slutet gott, allting gott? Nej, det här är Sverige.

Bolagsverket, som ju utan några som helst kontroller gjorde det möjligt för en bedragare att stjäla paret Lundströms samlade förmögenhet, känner inget ansvar. Det ska gå enkelt för företagare att byta firmatecknare, och de som drabbas av bedragare är så få att det inte är idé att införa systematiska kontroller. Men något skadestånd vill de inte betala. Verkets chefsjurist Per Nordström säger att det hela är ”tråkigt och olyckligt”, men frågar retoriskt ”vad ska vi göra?” (SvD Näringsliv 10/4).

Man får hoppas att 50-åringen i alla fall inte har några skatteskulder. Det enda som saknas är ju att kronofogden konfiskerar paret Lundströms tillgångar precis som man gjorde med paret Jakobssons.

När det gäller brottsoffer måste Sverige vara unikt. Men det är inte så att vi har något emot offer. Tvärtom.

I slutet av december lämnade Eli Aderstål i Perstorp in sin anmälan till Diskrimineringsombudsmannen. Hon hade fått nog av att chefen tvingade henne att delta i gudstjänster. Häromveckan fick hon rätt, berättar *Kommunalarbetaren* (2/4). Nu slipper Eli gudstjänster på arbetstid. Att hon helt frivilligt arbetat – i över 15 år – som vaktmästare i Perstorps församling spelade tydligen ingen roll. Kyrkan kan inte kräva att personalen är med under gudstjänsterna. Eli Aderstål har fått statens stämpel på att hon är ett offer för diskriminering.

I Sverige får alla vara offer utom offren.

PER GUDMUNDSON
Ledarskribent

per.gudmundson@svd.se

